

Hutbe

13.08.2010

Orucun bireysel ve toplumsal faydaları

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

Bismillahirrahmanirrahim

[Rahman ve rahim Allah'ın adıyla]

“Ey iman edenler! Kötülüklerden sakınmanız için oruç, sizden öncekilere farz kılındığı gibi size de farz kılındı.”

[Bakara suresi, ayet 185]

Aziz Müminler!

Başı rahmet, ortası mağfiret, sonu da cehennemden azad olmaya vesile olan on bir ayın sultanı Ramazan ayını idrak etmiş bulunuyoruz. O, her türlü ibadet şekilleriyle dinin en yoğun bir şekilde yaşandığı, insanların nefislerini dizginleyerek yumuşattığı ve ahlaki değerler çerçevesinde davranma imkânlarının içinde barındırdığı bir aydır.

Ramazan ayını diğer aylardan ayıran en önemli özelliği oruç ayı olmasıdır. Bu durum Kur'an-ı Kerim'de **“Ey iman edenler! Kötülüklerden sakınmanız için oruç, sizden öncekilere farz kılındığı gibi size de farz kılındı.”** [1] ayetiyle ifadesini bulmuş, ayrıca sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) de **“Bir kimse faziletine inanarak ve mükâfatını umarak oruç tutarsa geçmiş günahları bağışlanır”** [2] buyurmuştur.

Muhterem Mü'minler!

Oruç ibadetinin birey ve toplum açısından, maddi ve manevi pek çok faydaları vardır. Her şeyden önce oruç ibadeti, insanın manevi dünyasının olgunlaşması, kemale ermesi ve takva boyutu kazanması açısından anlamlıdır. İnsanın yaratılış gayesine uygun bir çerçevede yaşaması ve hayatını sürdürmesi arzu edilmektedir. Oruç ibadeti hem bilgi hem de uygulama boyutu bakımından insanı yetiştirir, geliştirir ve topluma kazandırır. Öyle ki oruç tutmanın gerekliliğine inanan bir insan, uygulama olarak da onu hayatına geçirmektedir. Burada herhangi bir zorlama yoktur. Bu tamamen insanın inanması ve inancının gereğine uygun bir şekilde davranması ile ilgilidir. Nitekim oruç ibadeti hem manevi anlamda bir arınma hem de maddi anlamda beden arınması demektir. İnsanın manevi anlamda arınması, zihnini ve gönlünü kötü duygu, düşünce, tutum ve davranışlardan uzaklaştırması, buna mukabil, iyi, güzel ve faydalı duygu, düşünce, tutum ve davranışlara yönlendirmesidir. İşte oruç ibadeti ile insan, böyle bir sürece girebilir. Çünkü maddi anlamda aç kalan ve ibadetlerle de manevi alana yönelen bir insan, açlığı ve yokluğu düşündüğü gibi, kendi yaratılış gayesinin ne olduğunu ve nasıl hareket etmesi gerektiğini de düşünmeye başlar. Bunlar da kişinin insanlık değerlerini geliştirerek, yükselmesini sağlar. Zaten ideal olan da yüksek ahlak değerlerini kazanmak ve o çerçevede bir hayat yaşamaktır. Bunun kazanılabilmesi de oruç ve benzeri ibadetlerle olmaktadır.

Hutbe

Aziz kardeşlerim!

Oruç sayesinde yokluğun ve yoksulluğun ne demek olduğunu farkına varan zengin ve varlıklı kimsenin Ramazan'da fakir ve fukaranın ihtiyaçlarını karşılamasını öğrenmesiyle, zengin ile fakir arasında oluşabilecek kin, nefret ve hased gibi kötü duyguların yerine sevgiyi bırakarak yardımlaşmanın ve sosyal dayanışmanın zirveye ulaştığı sağlıklı bir toplum meydana gelmektedir.

Oruç israf ve cimriliğin tedavisidir; sosyal dayanışmayı engellemede israfın oynadığı rol cimriliğinkinden az değildir. Çünkü israf, gösterişe, taşkınlığa, kaynakların yersiz ve sorumsuz tüketimine, bencilliğe yol açar. Bu yüzden İslam "orta yolu" öğretiyerek her iki aşırılığı da yasaklar.

Yine oruç, kişinin Allah'ı görürmüşçesine ibadet etme (ihسان) mertebesine ulaşmasına vesile olur. Çünkü riyanın en az karşılabileceği ibadet oruçtur. Kutsî Hadiste, orucun bu yönüne ilişkin olarak Allah şöyle buyurur: "**Oruç benim içindir; onun karşılığını ancak ben takdir edeceğim.**" [3]

Oruç, hayatı disipline sokar ve oruçlu kimseye zamanın önemini tanıtır. Dolayısıyla oruç tutan kişi, zamanı en iyi şekilde değerlendirmesini öğrenir.

Orucun sağlık açısından da pek çok yararları olduğu uzman hekimler tarafından ifade edilmektedir. Oruç, özellikle mide ve sindirim organlarının dinlenmesi için verilmiş iyi bir mola niteliğindedir.

Sonuç olarak diyebiliriz ki diğer ibadetlerde olduğu gibi orucun da bir takım ferdi, bedenî, sıhhi, terbiyevî ve toplumsal faydaları vardır. Bu faydalar bir şekilde elde edilse, artık oruç tutmaya ihtiyaç yoktur, denilemez. Ancak farz kılınışının asıl sebebi, iman ve ibadetlerdeki ana gaye Allah'ın hoşnutluğunu kazanmaktır. Hamdi Yazır'ın da ifade ettiği üzere oruç, nefsin fenalıklardan ve azgınlıklardan arınarak, kalbin Allah'a yönelmesine ve imanın lezzetine varılmasına imkân sağlar.

[1] Bakara, 183.

[2] Buhari, Savm.

[3] Buhari, Savm, 2.

Yasin ÇELENK
Kaiserslautern Fatih Camii DinGörevlisi